

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

De minister voor Rechtsbescherming
drs. S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Afdeling Strategie

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

datum 23 juni 2021
e-mail [redacted]
ons kenmerk [redacted]
uw kenmerk [redacted]
onderwerp Advies Implementatiewet richtlijn herstructurering en insolventie

[redacted].nl

Geachte heer Dekker,

Bij brief van 2 april 2021, kenmerk [redacted], verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake het wetsvoorstel Wijziging van de Faillissementswet in verband met de implementatie van de Europese richtlijn herstructurering en insolventie (hierna: 'het Wetsvoorstel').

HET WETSVOORSTEL

Het Wetsvoorstel strekt tot wijziging van de Faillissementswet ('Fw') om de Europese richtlijn betreffende herstructurering en insolventie van 20 juni 2019 (2019/1023) te implementeren ('de Richtlijn').¹ De Richtlijn heeft tot doel bij te dragen aan het goede functioneren van de interne markt en de belemmeringen voor het vrije verkeer van kapitaal en de vestigingsvrijheid, die voortvloeien uit verschillen tussen nationale regelingen en procedures met betrekking tot herstructurering, insolventie en kwijtschelding van schuld op te heffen. De Richtlijn vereist onder meer dat ondernemingen met financiële moeilijkheden toegang hebben tot een stelsel waarmee zij hun schulden kunnen herstructureren. Daarnaast moeten insolvente ondernemers (natuurlijke personen) een tweede kans kunnen krijgen in de vorm van een volledige kwijtschelding van hun schulden. Ook bevat de Richtlijn regels om insolventieprocedures efficiënt te laten verlopen en bepaalt de Richtlijn dat iedere lidstaat erin moet voorzien dat informatie over de effectiviteit van insolventieprocedures wordt verzameld.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.²

¹ Richtlijn 2019/1023 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende preventieve herstructureringsstelsels, betreffende kwijtschelding van schuld en beroepsverboden, en betreffende maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van procedures inzake herstructurering, insolventie en kwijtschelding van schuld, en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 (Richtlijn betreffende herstructurering en insolventie), Pb EU 2019, L 172/18.

² De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

datum 23 juni 2021
kenmerk [REDACTED]
pagina 2 van 8

ADVIES

Algemene opmerkingen

De Raad stelt voorop dat de Rechtspraak de verplichting onderkent om het met de Richtlijn beoogde doel te bereiken en alle algemene of bijzondere maatregelen te treffen die geschikt zijn om de nakoming van die - mede op de Rechtspraak - rustende verplichting te verzekeren.³

De toelichting bij het Wetsvoorstel geeft een heldere schets van de Richtlijn op hoofdlijnen. De Raad deelt op zichzelf de visie van de Minister dat de Richtlijn voor het overgrote deel geen verdere implementatie behoeft, omdat daarin op onderdelen al is voorzien in bestaande wet- en regelgeving.

Het Nederlandse insolventierecht kent reeds een preventief herstructureringsstelsel met vier akkoordprocedures buiten faillissement. Met de inwerkingtreding van de Wet homologatie onderhands akkoord (WHOA) op 1 januari 2021 is in belangrijke mate sprake van implementatie van de in de Richtlijn opgenomen bepalingen over het preventieve herstructureringsstelsel. Dat laat onverlet dat het verstandig is dat het Wetsvoorstel enkele aanvullende aanpassingen kent, waarmee – in de woorden van de Memorie van Toelichting (‘MvT’) – de omzetting van de richtlijnbebalingen wordt vervolmaakt.

De Raad brengt in herinnering dat in het geval van preventieve herstructurering waarbij sprake is van een akkoord dat door 100% van de schuldeisers wordt gedragen, homologatie niet is vereist. Een toets of (bijvoorbeeld) het aangaan van nieuwe financiering ertoe leidt dat de belangen van de gezamenlijke schuldeisers wezenlijk worden geschaad vindt in die gevallen dus niet plaats (vgl. MvT, p. 22 en 23).

Pagina’s 37 en 77 wekken ten onrechte de indruk dat de Rechtspraak toezicht zou houden op herstructureringsdeskundigen en observatoren. De Raad hecht eraan op te merken dat – anders dan de toelichting bij het Wetsvoorstel doet vermoeden op pagina’s 37 en 77 – de Rechtspraak thans geen toezicht houdt op herstructureringsdeskundigen en observatoren. Daar is in de WHOA-wetgeving eerder niet in voorzien. Dit lijkt ook niet te passen in de beperkte rol voor de rechter die onder de WHOA is voorzien.⁴ Daarbij speelt ook nog mee dat niet iedere (herstructurerings-)deskundige die een akkoordprocedure begeleidt door de rechtbank wordt aangesteld. Het staat een schuldenaar vrij om zelf een deskundige aan te zoeken om hem bij te staan in het akkoordtraject zonder hiertoe een verzoek aan de rechter te moeten doen. De betreffende passages op pagina’s 37 en 77 dienen op dit punt dan ook te worden aangepast danwel geschrapt.

De Raad heeft verder de volgende aanmerkingen op het Wetsvoorstel.

---

³ Zie recentelijk: HvJ EU, arrest van 17 maart 2021, An tAire Talmhaíochta Bia agus Mara, Éire agus an tArd-Aighne, C-64/20, ECLI:EU:C:2021:207.

⁴ MvT, Kamerstukken II 2018/19 35249, p. 19.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 23 juni 2021
kenmerk [REDACTED]
pagina 3 van 8

Artikelsgewijze opmerkingen

Artikel I – artikelen 14, vijfde lid, 215, vijfde lid, 287, derde lid, 371, derde lid, en 380, eerste lid Fw
Bij de omzetting van de Richtlijn worden aan de lidstaat de vorm en middelen gelaten om het beoogde doel te bereiken. Omzetting van de verplichtingen uit de Richtlijn kan uitdrukkelijk ook geschieden door de Rechtspraak zelf, op wie evenzeer de omzettingsverplichting rust. In het Wetsvoorstel wordt voorgesteld om in het licht van de implementatie van artikel 26 van de Richtlijn in de Faillissementswet de mogelijkheid te creëren bij of krachtens algemene maatregel van bestuur ('amvb') nadere regels te stellen omtrent de aanstelling van curatoren (artikel 14, vijfde lid), de benoeming van bewindvoerders (artikelen 215, vijfde lid en 287, derde lid), de aanwijzing van herstructureringsdeskundigen (artikel 371, derde lid), en de aanstelling van een observator (artikel 380, eerste lid, Fw).

De Rechtspraak heeft, mede door de toezichthoudende taak die zij in het merendeel van de insolventiezaken heeft, bij uitstek inzicht in de specifieke kennis en deskundigheid van de te benoemen, aan te stellen of aan te wijzen derden, waardoor zij goed in staat is de juiste persoon in een individuele zaak te benoemen. De Rechtspraak weet door haar jarenlange ervaring op dit punt ook bij uitstek welke eisen gesteld moeten worden aan genoemde derden. Het opstellen van richtlijnen voor de aanstelling en benoeming neemt Recofa daarom graag zelf voor haar rekening. De Rechtspraak is momenteel al bezig om de Richtlijn om te zetten in Recofa-verband. De noodzaak om bij amvb nadere regels op dit vlak te kunnen stellen acht de Raad daarmee niet aanwezig.

Voor wat betreft de aanwijzing van herstructureringsdeskundigen in WHOA-zaken, is ervoor gekozen om - zoals is opgenomen in het procesreglement WHOA-zaken - in de huidige beginfase te werken met twee of drie door partijen aan te dragen gekwalificeerde personen, waaruit de rechtbank een keuze maakt. De Rechtspraak wil eerst ervaring opdoen met het benoemen van herstructureringsdeskundigen en zodoende meer zicht krijgen op de gewenste kwaliteiten en kwalificaties voor een dergelijk te benoemen deskundige. Datzelfde geldt in de regel voor observatoren. Weliswaar wordt, zoals hiervoor aan de orde kwam, geen toezicht gehouden op herstructureringsdeskundigen en observatoren, maar hun aanstelling en ook hun ontslag is een specifiek aan de Rechtspraak opgedragen publieke taak, vergelijkbaar met de aanstelling van (bijvoorbeeld) een tijdelijke bestuurder door de Ondernemingskamer. De Rechtspraak meent dat zij door de ervaring die zij nu al opdoet met (de aanstelling van herstructureringsdeskundigen en observatoren in) WHOA-zaken - en die in de toekomst alleen maar zal toenemen - ook in dit verband uitstekend in staat zal zijn de criteria voor aanstelling te bepalen en de juiste persoon in een individuele zaak aan te wijzen.

Artikel I – artikelen 71, derde lid, 250, derde lid, 320, zesde lid, 371, tiende lid Fw - zal tot veel extra werk leiden

Het Wetsvoorstel regelt dat, anders dan momenteel het geval is, belanghebbenden in de gelegenheid gesteld worden een zienswijze te geven voordat de rechtbank een definitieve beslissing neemt over het salaris van een curator in faillissement, een bewindvoerder in surseance van betaling of een bewindvoerder in WSNP (MvT, p. 44).

datum 23 juni 2021
kenmerk [REDACTED]
pagina 4 van 8

De verwachting van de Raad is dat dit in de praktijk tot heel veel extra werk bij de gerechten zal leiden. Niet ondenkbaar is dat in tal van faillissementen of schuldsaneringsregelingen een omslachtige procedure ontstaat, vooral omdat op voorhand alle betrokkenen in de gelegenheid moeten worden gesteld een zienswijze te geven. In geval van faillissementen en schuldsaneringen met veel schuldeisers kan dit tot een groot aantal zienswijzen leiden, waarop de rechtbank dan gemotiveerd zal moeten beslissen. Dit leidt tot een forse verzwaring van de werkzaamheden. Op dit moment houdt de rechter-commissaris toezicht op de werkzaamheden van de curator en dus ook op de wijze waarop het faillissement wordt afgewikkeld. Hierbij wordt ook gekeken naar de urenbesteding voor de diverse taken die de curator in een faillissement verricht. In voorkomend geval is die urenbesteding onderwerp van gesprek tussen rechter-commissaris en de curator, bijvoorbeeld in het geval van een verzoek om een voorschot op het salaris of in het geval dat de specificatie van de urenbesteding te wensen overlaat. De rechter-commissaris, die in het kader van de beslissing over het salaris door de rechtbank wordt gehoord, zal de rechtbank informeren als hij het niet eens is met het verzochte eindsalaris door de curator, ook in het geval waarin dit punt al eerder door de rechter-commissaris met de curator is besproken bij de verstrekking van een voorschot op het salaris.

Bij faillissementen wordt er gewerkt met landelijk vastgestelde uurtarieven gebaseerd op ervaringsjaren. Over de hoogte van het uurtarief lijkt discussie dus niet zinvol. Overwegend over het aantal uren dat de curator heeft besteed aan de afwikkeling van het faillissement of de mate van delegatie van verrichte werkzaamheden door kantoorgenoten van de curator of goedgekeurde derden is een zienswijze mogelijk. In de kleinere faillissementen en zogeheten veelvoorkomende 'lege boedels' is het eerder regel dan uitzondering dat het salaris van de curator niet volledig kan worden voldaan, terwijl wel de vereiste werkzaamheden zijn verricht.

In schuldsaneringen is het systeem dat de bewindvoerder een landelijk vastgestelde maandelijkse forfaitaire vergoeding voor de werkzaamheden krijgt (per 1 januari 2021 gesteld op € 56,50 per maand in een regeling voor een natuurlijk persoon zonder bedrijf).

Een passender alternatief zou zijn dat de wetgever een drempel inbouwt of criterium aanlegt voor meer specifieke gevallen waarin in de visie van de wetgever betrokkenen in elk geval in de gelegenheid moeten worden gesteld om te worden gehoord of hier een gelegenheid op (gemotiveerd) verzoek van belanghebbende maakt.

Voor zover het voorstel raakt aan het vaststellen van het salaris van de herstructureringsdeskundige en de observator is het thans al de praktijk dat de zienswijze van de belanghebbenden wordt verzocht. Ten aanzien van de herstructureringsdeskundige betreft dat de schuldenaar of de schuldeisers die het verzoek tot benoeming van de herstructureringsdeskundige hebben gedaan.

In geval van een observator, immers artikel 371 lid 10 Fw is in artikel 380 Fw overeenkomstig van toepassing verklaard, wordt de zienswijze van de schuldenaar verzocht aangezien de kosten van de observator ten laste van de schuldenaar worden gebracht. In het Wetsvoorstel is opgenomen dat **alle** schuldeisers hun zienswijze mogen indienen. De Raad vraagt zich af of dat een hanteerbare situatie is in de - met enige regelmaat voorkomende - gevallen waarin sprake is van een grote hoeveelheid schuldeisers.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 23 juni 2021
kenmerk [REDACTED]
pagina 5 van 8

Artikel I - onderdelen DD, JJ en KK in verhouding tot artikelen 383 lid 2, 378, eerste lid onder g, 381, tweede lid onder b, Fw

In het Wetsvoorstel is opgenomen dat al bij aanstelling van een herstructureringsdeskundige op verzoek van schuldeiser(s) de instemming van de schuldenaar, indien deze een MKB-onderneming drijft, noodzakelijk is. Gelezen in samenhang met artikel 381, tweede lid onder b en artikel 383, tweede lid, onder b Fw (nieuwe nummering) lijkt thans in het Wetsvoorstel een 'dubbel' instemmingsvereiste te worden geïntroduceerd, zoals ook de toevoeging van het eerste lid onder g van artikel 378 Fw lijkt te suggereren. Dit zou tot vertraging van de akkoordprocedure kunnen leiden en tot een werklastvermeerdering bij de Rechtspraak.

Artikel I, onderdeel J in verhouding tot artikel 371 lid 13 Fw en artikel 26 lid 1 onder d van de Richtlijn
Artikel 26 lid 1 onder d van de Richtlijn bepaalt dat de lidstaten ervoor zorgen dat 'teneinde belangenconflicten te voorkomen, de schuldenaren en schuldeisers bezwaar kunnen maken tegen de selectie of aanstelling van een deskundige of om diens vervanging kunnen verzoeken'.

In het Wetsvoorstel ontbreekt wat het ontslag van de herstructureringsdeskundige betreft de mogelijkheid voor de schuldenaar om dit ontslag te verzoeken. Artikel 371 lid 13 Fw zou nog op dat punt moeten worden aangepast.

Artikel I, onderdeel BB en artikel 23 van de Richtlijn

Door de voorgestelde wijziging van artikel 349a Fw wordt de mogelijkheid om bij de toelating de termijn van de schuldsaneringsregeling op (maximaal) vijf jaar te zetten beperkt ten opzichte van de huidige situatie, waarin ook de aard van de schulden aanleiding kan zijn de schuldenaar weliswaar toe te laten tot de regeling maar daarbij de termijn op (ten hoogste) vijf jaar te stellen.

De Raad constateert dat de voorgestelde wijziging verder gaat dan de Richtlijn voorschrijft. Artikel 23 lid 1 van de Richtlijn laat immers toe dat een langere termijn wordt gesteld als de schuldenaar bij het aangaan van zijn schulden te kwader trouw heeft gehandeld.

De voorgestelde wijziging is ook moeilijk te rijmen met het Wetsvoorstel tot herziening van de WSNP, waarin het terugbrengen van de wettelijke termijn voor de toetsing van de kwade trouw bij het aangaan van de schulden naar twee jaar voor bepaalde gevallen kan worden gecompenseerd door de regeling op (maximaal) vijf jaar te stellen in verband met de aard van de schulden.

Ten aanzien van artikel 23 lid 3 van de Richtlijn rijst de vraag hoe om moet worden gegaan met het bepaalde onder b. Uitgangspunt is immers dat de waarde van de woning in de boedel valt (artikel 295 Fw). Een schuldenaar kan een woning met overwaarde onder de huidige regeling slechts behouden als hij die waarde aan de boedel vergoedt, eventueel door de schuldenaar daarbij de optie te bieden de regeling te verlengen opdat de schuldenaar langer kan sparen om die overwaarde aan de boedel te vergoeden. Is met artikel 23 lid 3 onder b van de Richtlijn iets anders bedoeld?

De Raad stelt verder de vraag of de faciliteiten voor de ondernemer, zijnde een natuurlijk persoon, die op basis van artikel 23 lid 3 van de Richtlijn worden voorzien niet breder voor alle sanieten zouden moeten gelden.

datum 23 juni 2021
kenmerk [REDACTED]
pagina 6 van 8

Overigens lijkt het vermeldde op pagina 30 van de toelichting onder f, dat de tienjaarstermijn niet geldt als de regeling is geëindigd om redenen die de schuldenaar niet toe te rekenen waren, te algemeen gesteld. Deze uitzondering betreft het geval dat de regeling is beëindigd vanwege het doen of laten ontstaan van bovenmatige schulden wat de schuldenaar niet kan worden toegerekend (artikel 288 lid 2 onder d, Fw jo. artikel 350 lid 3 onder d Fw).

IT-GEVOLGEN

Met het Wetsvoorstel zijn noemenswaardige IT-consequenties voor de Rechtspraak te verwachten. Artikel 28 van de Richtlijn verplicht lidstaten ertoe ervoor te zorgen dat de betrokkenen in een insolventieprocedure via elektronische communicatiemiddelen met elkaar kunnen communiceren - ook in grensoverschrijdende situaties. De bepaling ziet onder meer op communicatie tussen schuldeisers en de curator/bewindvoerder, maar ook op de communicatie met de gerechten.

De belasting op het gedigitaliseerde Toezicht-systeem zal hierdoor zonder meer toenemen. Ook zullen Rechtspraak-systemen moeten worden aangepast om communicatie via elektronische communicatiemiddelen in lijn met de Richtlijn mogelijk te maken. De daarvoor benodigde aanpassingen en kosten zullen de komende tijd in kaart moeten worden gebracht.

Het feit dat artikel 28 van de Richtlijn ook in grensoverschrijdende situaties gaat gelden, betekent dat bij grensoverschrijdende insolventieprocedures ook sprake moet zijn van een elektronische communicatiemiddel, waar burgers van andere lidstaten toegang hebben tot de informatie uit o.a. het Centraal Insolventieregister (hierna: het 'CIR'). Volgens p. 17 van de MvT bij het Wetsvoorstel kunnen lidstaten *'zelf kiezen welk elektronisch communicatiemiddel zij inzetten. Gedacht kan worden aan e-mail, maar ook aan een speciaal ontworpen systeem voor de indiening van documenten (artikel 28 van de Richtlijn en overwegingen 90 en 91 van de considerans).'*

Bij deze tekst in de MvT past een kanttekening. In het kader van de eJustice strategie, wordt prioriteit gegeven aan toegang tot databanken en registers. Ook wordt in de concept verordening eCODEX gewezen op de aansluiting van gerechten op dit gedecentraliseerde IT-systeem. De Rechtspraak bepaalt zelf hoe zij haar processen verder inricht, maar de aansluiting met het eCODEX systeem dient er wel te zijn. In zoverre is de Rechtspraak dus niet geheel 'vrij' om te bepalen welke elektronische communicatiemiddelen de Rechtspraak gaat kiezen.

Het spreekt voor zich dat extra kosten voor de Rechtspraak ten gevolge van (de implementatie van) artikel 28 van de Richtlijn vergoed zullen dienen te worden. De Raad verwacht overigens dat de kosten die gemaakt zullen worden voor de uitvoering van dit artikel uit de Richtlijn deels zullen overlappen met de kosten voor de aansluiting van het eCODEX systeem en alles wat daarbij komt kijken. De Raad behoudt zich het recht voor om op de IT-kosten in een later stadium bij u terug te komen.

Raad voor de
rechtspraak

datum 23 juni 2021
kenmerk [REDACTED]
pagina 7 van 8

De Raad zou het daarnaast op prijs stellen om over de informatievoorziening (ook) vanuit een breder perspectief met uw Ministerie in gesprek te gaan. Nederland scoort al jaren vrij goed met de manier waarop gegevens via het CIR ontsluitbaar zijn. Het aantal bevestigingen van het CIR - jaarlijks rond de 100 miljoen - laat de maatschappelijke waarde van de informatiefunctie van het CIR goed zien. Het beter toegankelijk maken van het CIR en het technisch moderniseren ervan staat nu op de agenda van de Informatievoorzieningsorganisatie van de Rechtspraak ('IVO') en wordt bekostigd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Met het oog op die modernisering en op de te implementeren Richtlijn, zou de Rechtspraak graag breder willen verkennen wat er moet/kan worden gedaan om toegang tot het CIR voor (inter)nationale crediteuren te vergemakkelijken. Dat toegang per mail volgens de Richtlijn al voldoende is, hoeft niet noodzakelijkerwijze te betekenen dat toegang zich hiertoe zou hoeven te beperken. Momenteel zijn er voor crediteuren nog geen directe digitale voorzieningen, anders dan het CIR en contact opnemen met de curator en de griffie. Het zou naar de mening van de Raad van maatschappelijke waarde zijn om te onderzoeken of de Rechtspraak niet tot een betere dienstverlening voor deze doelgroep zou kunnen komen via bijv. een verbetering van rechtspraak.nl, het inrichten van een toegangsportaal voor individuele crediteuren en een abonneeservice op het CIR (waar ook breder vraag naar is). Een dergelijke verkenning past naar de mening van de Raad in de geest van de te implementeren Richtlijn en past ook binnen de moderniseringsambities van de Rechtspraak op informatievoorzieningsgebied.

WERKLAST

De in het Wetsvoorstel opgenomen mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze en het meenemen hiervan in de salarisbeslissing, leidt tot een forse werklastverzwaring per zaak voor de rechter en de juridische ondersteuning. Het opvragen van zienswijzen en het meenemen hiervan in de salarisbeslissing gaat voor ieder faillissementsverzoek en ieder verzoek tot toelating tot de WSNP gelden. Elke zienswijze moet worden beoordeeld en er moet gemotiveerd op worden beslist. De Raad schat dat de rechter hier gemiddeld twee uur tijd aan kwijt is en de juridische ondersteuning drie uur per verzoek. Dit leidt tot een structurele post voor meerwerk van € 8.550.113,- per jaar.

Hierboven bij de bespreking van artikel - onderdelen DD, JJ en KK in verhouding tot artikelen 383 lid 2, 378, eerste lid onder g, 381, tweede lid onder b, Fw valt te lezen dat de introductie van een 'dubbel' instemmingsvereiste ook leidt tot een werklastverzwaring in de akkoordprocedure. Het inschatten van deze gevolgen blijkt echter lastig, daarom zijn deze werklastgevolgen niet meegenomen in de doorrekening.

De omvang van het bedrag maakt het noodzakelijk om hierover van te voren en buiten reguliere prijsvergoedingen om afspraken te maken met het ministerie.

Raad voor de
rechtspraak

datum 23 juni 2021
kenmerk [REDACTED]
pagina 8 van 8

CONCLUSIE

De Raad onderkent het belang van het Wetsvoorstel en geeft in overweging de bovenstaande opmerkingen hierin te verwerken en/of op te volgen.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wettekst in het Staatsblad. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

[REDACTED]
Lid Raad voor de rechtspraak